

Isplate nagrada učenicima (i studentima) na praksi za školsku godinu 2025/2026

Igor Milinović, mag. oec.

U ovom članku pojašnjavamo porezni i pravni aspekt isplate nagrade učeniku za školsku godinu 2025./2026. za vrijeme praktičnog rada i naukovanja, te isplate nagrade redovnom studentu na obveznoj praksi.

Sadržaj:

1. Porezni aspekti isplate nagrade učeniku za vrijeme praktičnog rada i naukovanja	138
1.1. Isplata neoporezive nagrade učeniku za vrijeme praktičnog rada i naukovanja	138
1.2. Isplata nagrade učeniku za vrijeme praktičnog rada i naukovanja iznad neoporezivog iznosa	139
1.2.1. Preračun neto u bruto nagrade učeniku	140
2. Naukovanje za stjecanje kvalifikacija za vezane obrte	141
2.1. Tko može izvoditi naukovanje	141
2.2. Mentor	141
2.3. Koji obrti ili pravne osobe ne mogu primiti učenike na naukovanje	142
2.4. Koji se učenik može primiti na naukovanje	142
2.5. Ugovor o naukovanju	142
2.6. Mjesečna nagrada učeniku na naukovanju za školsku godinu 2025/2026	145
2.6.1. Nagrade učenicima i studentima prema Kolektivnom ugovoru za graditeljstvo	145
2.7. Vođenje evidencije o učenicima koji pohađaju praktičnu nastavu i vježbe	145
3. Učenička praksa za strukovna zanimanja (osim zanimanja vezanih obra)	145
3.1. Ugovor o provedbi praktične nastave	146
3.2. Kada se može raskinuti ugovor o provedbi praktične nastave	147
3.3. Obveze poslodavca	148
3.4. Obveze učenika na praksi	148
3.5. Mjesečna nagrada učeniku na praksi	148
4. Studenti na stručnoj praksi	149
4.1. Upućivanje studenta na stručnu praksu	149
4.2. Porezni aspekt isplate nagrade studentu na praksi	149
4.2.1. Preračun neto u bruto nagrade studentu	150
5. Utjecaj nagrade isplaćene učenicima i studentima na praksi na osobni odbitak roditelja	151
5.1. Utjecaj nagrade isplaćene učenicima na praksi na osobni odbitak roditelja	151
5.2. Utjecaj nagrade isplaćene studentima na praksi na osobni odbitak roditelja	151
6. Porezna olakšica kod godišnje prijave porez na dobit i porez na dohodak za poduzetnike koji su imali učenike na naukovanju	151

Knjiženje:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Nagrada za praktični rad za Anu Jozić			
	Obveze prema učenicima i studentima na praksi	300,00		2330
	Nagrade za praktičan rad učenicima	300,00	4670	
2.	Nagrada za praktični rad za Ivana Anića			
	Obveze prema učenicima i studentima na praksi	150,00		2330
	Nagrade za praktičan rad učenicima	150,00	4670	
3.	Isplaćena nagrada Ani Jozić			
	Glavna blagajna	300,00		1020
	Obveze prema učenicima i studentima na praksi	300,00	2330	
4.	Isplaćena nagrada Ivanu Aniću			
	Žiro-račun	150,00		1000
	Obveze prema učenicima i studentima na praksi	150,00	2330	

1.2. Isplata nagrade učeniku za vrijeme praktičnog rada i naukovanja iznad neoporezivog iznosa

Ako se isplaćuje nagrada učeniku za vrijeme praktičnog rada i naukovanja iznad 300,00 eura mjesečno, razlika je oporeziva kao drugi dohodak te se obračunava porez na dohodak po nižoj stopi koju odredi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave svojom odlukom (doprinosi se NE obračunavaju⁴).

Porez na dohodak uplaćuje se u korist računa grada/općine prema prebivalištu učenika (npr. za Zagreb HR1110010051713312009), a u poziv na broj upisuje se:

HR68	1945 – OIB isplatitelja nagrade – Obrazac JOPPD
------	---

Oporeziva nagrada mora se isplatiti na tekući ili žiro račun učenika.

Kod isplate oporezive nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja u nalog za plaćanje upisuje se u poziv na broj **platitelja**:

HR67	OIB isplatitelja – oznaka obrasca JOPPD – 15
------	--

a u pozivu na broj **primatelja**:

HR69	40002 – OIB isplatitelja – 290
------	--------------------------------

Kada se isplaćuje oporeziva nagrada učeniku za vrijeme praktičnog rada i naukovanja, obrazac JOPPD se predaje na dan isplate ili najkasnije slijedeći dan.

Primjer – Isplata oporezive nagrade za vrijeme praktičnog rada i naukovanja

Isplatitelj dana 30. rujna 2025. učeniku koji je na praksi Juri Juriću iz Zagreba isplaćuje mjesečnu nagradu u ukupnom iznosu 400,00 eura. Nagrada se isplaćuje učeniku na njegov žiro račun.

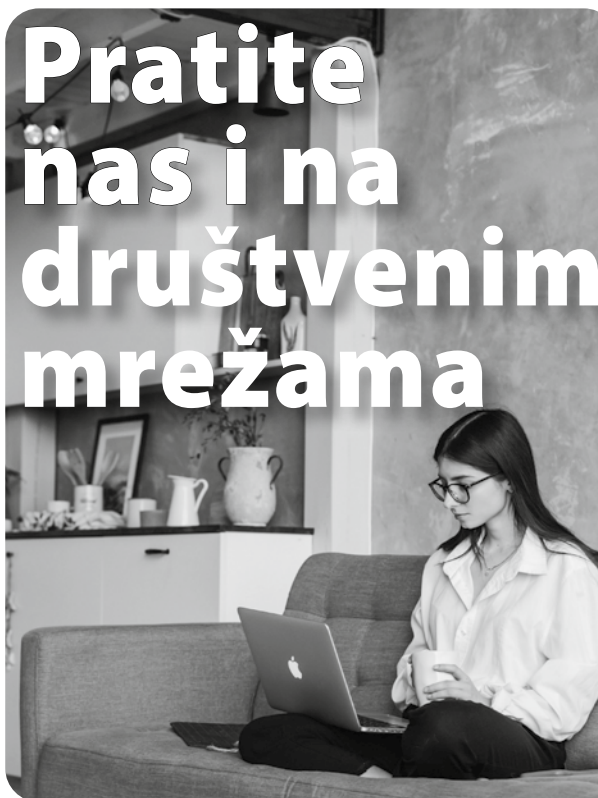
Obračun nagrade učeniku na praksi:

1) Ukupna nagrada	400,00 eura
2) Neoporezivi iznos	300,00 eura
3) Porezna osnovica (1.-2.)	100,00 eura
4) Porez na dohodak za Zagreb 23%	23,00 eura
5) Za isplatu (1.-4.)	377,00 eura

Isplatitelj je na dan isplate nagrade predao obrazac JOPPD (prikazana B stanica) koji je popunjen na slijedeći način:

RAČUNOVODSTVO
i **POREZI** u praksi

racunovodstvo-porezi.hr

RacunovodstvoIPoreziUPraksi

LinkedIn

RIPUP CRIF

Poslovna ideja dolazi
uz prave savjete !

- stranica B-

I. OIB podnositelja izvješća 41345678901	2. Šifra općine/grada prebivališta/boravišta	3. Šifra općine/grada rada	II. Oznaka izvješća 25273		III. Vrsta izvješća 1	IV. Redni broj stranice 1/1	
			6.1. Oznaka stjecatelja/osiguranika	6.2. Oznaka primitka/obveze doprinosa		14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	14.2. Iznos obračunanog prireza porezu na dohodak
4001	22567890123	Jure-Jurić	4001	4020	1	23,00	0
4	01333	00000	8	9	1	0,00	100,00
7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž sa povećanim trajanjem	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	10. Sati rada	10.1. Razdoblje obračuna od	10.2. Razdoblje obračuna do	1	0,00	0,00
11. Iznos primitka (oporezivi)	12. Osnovica za obračun doprinosa	12.1. Doprinosa za mirovinsko osiguranje	12.2. Doprinosa za mirovinsko osiguranje - II STUP	12.3. Doprinosa za zdravstveno osiguranje	12.4. Doprinosa za zaštitu zdravlja na radu	0,00	0,00
12.5. Doprinosa za zapošljavanje	12.6. Dodatni doprinosa za mirovinsko osig. za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	12.7. Dodatni doprinosa za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	12.8. Poseban doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	12.9. Poseban doprinosa za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.1. Izdatak	0,00	0,00
13.2. Izdatak - uplaćeni doprinosa za mirovinsko osiguranje	13.3. Dohodak	13.4. Osobni odbitak	13.5. Porezna osnovica	13.2. Izdatak - uplaćeni doprinosa za mirovinsko osiguranje	13.3. Dohodak	0,00	100,00
14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	14.2. Iznos obračunanog prireza porezu na dohodak	15.1. Oznaka neoporezivog primitka	15.2. Iznos neoporezivog primitka	16.1. Oznaka načina isplate	16.2. Iznos za isplatu	23,00	0
17. Obračunani primitak od nesamostalnog rada (plaća)						23,00	0
						377,00	377,00

Knjiženje:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Nagrada za praktični rad za Juru Jurića			
	Obveze prema učenicima i studentima na praksi	377,00		2330
	Obveze za porez iz ostalog drugog dohotka	23,00		2632
	Nagrade za praktičan rad učenicima	400,00	4670	
2.	Isplaćena nagrada Juri Juriću i plaćen porez na dohodak			
	Žiro-račun	400,00		1000
	Obveze prema učenicima i studentima na praksi	377,00	2330	
	Obveze za porez iz ostalog drugog dohotka	23,00	2632	

1.2.1. Preračun neto u bruto nagrade učeniku

Ako je poznat neto iznos nagrade (veći od 300,00 eura) koji želimo isplatiti učeniku za vrijeme praktičnog rada i naukovanja, tada pomoću koeficijenta prikazanih u nastavku možemo preračunati u bruto iznos. Prvo je potrebno iznos neto nagrade umanjiti za neoporezivo dio, a preostalu razliku pomnožiti s koeficijentom kako bi dobili bruto iznos koji je oporeziv.

Koeficijenti za preračun iz neta u bruto oporezivog dijela nagrade učeniku

Niža stopa poreza za određeni grad ili općinu	Koeficijent
15,00%	1,176471
17,00%	1,204819
17,50%	1,212121
18,00%	1,219512
20,00%	1,250000
21,00%	1,265823
21,30%	1,270648
21,40%	1,272265
21,50%	1,273885
21,60%	1,275510
21,80%	1,278772
22,00%	1,282051
23,00%	1,298701

Primjer – Preračun neto iznosa u bruto nagrade učeniku:

Učeniku iz Zagreba želimo isplatiti neto nagradu za naukovanje u iznosu 377,00 eura mjesečno. Koliki je bruto iznos nagrade?

Oporeziva nagrada neto = 377,00 – 300,00 = 77,00
Oporeziva nagrada bruto = oporeziva nagrada neto x koeficijent = 77,00 x 1,298701 = 100,00
Ukupno nagrada = neoporezivi iznos nagrade + oporeziva nagrada bruto = 300,00 + 100,00 = 400,00 eura

2. Naukovanje za stjecanje kvalifikacija za vezane obrte

Prema odredbama Zakona o obrtu (Nar. nov., br. 143/13, 127/19 i 41/20), strukovno obrazovanje za stjecanje kvalifikacija za vezane obrte izvodi se prema strukovnom kurikulumu koji se sastoji od općeobrazovnog i strukovnog dijela.

Strukovni dio strukovnog kurikuluma provodi se naukovanjem koje se može provoditi u srednjoj školi, kod obrtnika ili pravne osobe. Pod pravnom osobom podrazumijeva se trgovačko društvo, ustanova, zadruga i udruga koja obavlja gospodarsku djelatnost (u nastavku teksta: pravna osoba).

Naukovanjem se stječu odgovarajući ishodi učenja predviđeni strukovnim kurikulumom, razvija se samostalnost i suradnički odnos te stječe odgovarajuće radno iskustvo u određenoj struci.

U skladu s Pravilnikom o vezanim i povlaštenim obrtima i načinu izdavanja povlastica (Nar. nov. br. 42/08), učenici se školuju za sljedeća zanimanja vezanih obrta:

ZANIMANJE
1. Alatničar (NN 136/03, NN 167/04)
2. Autoelektričar (NN 112/04)
3. Autolakirer (NN 136/03)
4. Autolimar (NN 112/04)
5. Automehaničar (NN 112/04)
6. Automehatroničar (NN 96/11)
7. Bravar (NN 112/04)
8. Brodski mehaničar (NN 112/04)
9. Dimnjačar (NN 112/04)
10. Elektroinstalater (NN 136/03)
11. Elektromehaničar (NN 136/03)
12. Elektroničar-mehaničar (NN 136/03)
13. Fasader (NN 86/07)
14. Fotograf (NN 136/03)
15. Frizer (NN 136/03)
16. Galanterist (NN 112/04)
17. Glazbalar za trzalačka glazbala (NN 112/04)
18. Glazbalar za gudačka glazbala (NN 112/04)
19. Graditelj drvenih brodova (NN 112/04)
20. Graditelj metalnih brodova (NN 112/04)
21. Graditelj orgulja (NN 112/04)
22. Graditelj plastičnih plovila (NN 112/04)
23. Instalater grijanja i klimatizacije (NN 136/03, NN 167/04)
24. Instalater kućnih instalacija (NN 96/11)
25. Kemijski čistač (NN 112/04)
26. Klesar (NN 112/04)
27. Klobučar (NN 112/04)
28. Konobar (NN 112/04, NN 178/04)
29. Kotlar (NN 112/04)
30. Kovač (NN 112/04)
31. Kozmetičar (NN 112/04)
32. Krojač (NN 112/04)
33. Krovopokrivač (NN 68/05)

ZANIMANJE
34. Krznar (NN 112/04)
35. Kuhar (NN 112/04, NN 178/04)
36. Limar (NN 112/04)
37. Ljevač (NN 112/04)
38. Mehaničar poljoprivredne mehanizacije (NN 112/04)
39. Mesar (NN 112/04)
40. Mlječkar (NN 112/04)
41. Obučar (NN 112/04)
42. Pečar (NN 112/04)
43. Pediker (NN 136/03)
44. Pekar (NN 112/04)
45. Pismoslikar (NN 136/03)
46. Plinoinstalater (NN 136/03, NN 167/04)
47. Precizni mehaničar (NN 112/04)
48. Prodavač (NN 80/07)
49. Puškar (NN 112/04)
50. Slastičar (NN 112/04, NN 178/04)
51. Soboslikar-ličilac (NN 136/03)
52. Staklar (NN 68/05)
53. Stolar (NN 136/03)
54. Strojbravar (NN 136/03, NN 167/04)
55. Tapetar (NN 112/04)
56. Tesar (NN 68/05)
57. Tokar (NN 136/03, NN167/04)
58. Urar (NN 112/04)
59. Vodoinstalater (NN 136/03, NN 167/04)
60. Zidar (NN 68/05)
61. Zlatar (NN 112/04)

2.1. Tko može izvoditi naukovanje

Za izvođenje naukovanja obrtnik ili pravna osoba moraju imati dozvolu (licenciju). Dozvola (licencija) izdaje se s rokom važenja od sedam godina od dana izdavanja. Hrvatska obrtnička komora izdaje dozvolu (licenciju) obrtniku ili pravnoj osobi koji imaju odgovarajuće kadrovske, prostorne i materijalne uvjete za izvođenje naukovanja.

Postupak i način izdavanja dozvole (licencije) za izvođenje naukovanja propisan je Pravilnikom o postupku i načinu izdavanja dozvola (licencija) za izvođenje naukovanja (Nar. nov., br. 107/20 i 74/25)

Naukovanje mogu zajedno provoditi dva izvođača u slučaju kada jedan izvođač može osigurati materijalno-kadrovske uvjete za provedbu programa naukovanja za pojedino zanimanje s najmanje 50%-tnim obuhvatom planiranih ishoda učenja. U tom slučaju izvođači naukovanja sklapaju Ugovor o zajedničkoj provedbi naukovanja.

2.2. Mentor

Obrtnik i pravna osoba izvode naukovanje putem mentora koji može biti vlasnik obrta, odnosno zaposlenik obrta ili pravne osobe.

Mentor može biti osoba koja:

- ima položeni majstorski ispit u odgovarajućoj kvalifikaciji;

- ima priznata prava koja Zakon o obrtu priznaje osobama s položenim majstorskim ispitom te ima položen ispit kojim dokazuje osnovna znanja o poučavanju učenika na naukovanju
- udovoljava uvjetima iz čl. 10. st. 1. Zakona o obrtu te ima položen ispit kojim dokazuje osnovna znanja o poučavanju učenika na naukovanju
- udovoljava uvjetima iz čl. 10. st. 3. i 4. Zakona o obrtu te ima položen ispit kojim dokazuje osnovna znanja o poučavanju učenika na naukovanju i najmanje tri godine radnog iskustva u kvalifikaciji za koju izvodi naukovanje.

Osim navedenih osoba, mentor može biti i osoba koja ima odgovarajuće srednje strukovno obrazovanje i najmanje sedam godina radnog iskustva u kvalifikaciji za koju izvodi naukovanje te ima položen ispit kojim dokazuje osnovna znanja o poučavanju učenika na naukovanju. Program stjecanja osnovnog znanja o poučavanju učenika za mentore u gospodarstvu provode Hrvatska obrtnička komora i Hrvatska gospodarska komora.

Mentor putem kojeg obrtnik i pravna osoba izvode naukovanje ne može biti osoba:

- koja je pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela protiv života i tijela, protiv spolne slobode i spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta te protiv braka, obitelji i djece,
- kojoj je oduzeto pravo na primanje učenika na naukovanje.

2.3. Koji obrti ili pravne osobe ne mogu primiti učenike na naukovanje

Obrtnik, kao i pravna osoba ne mogu primiti učenike na naukovanje:

- ako su pravomoćno osuđeni za kazneno djelo vezano za obavljanje djelatnosti (glava XXIV. Kaznena djela protiv gospodarstva, članci 247., 252., 253., 254., 256., 258. i 265. iz Kaznenog zakona (Nar. nov., br. 125/11 do 118/18).
- ako ne posjeduju odgovarajuće prostorne i materijalne uvjete te ne ispunjavaju zahtjeve sigurnosti i zaštite zdravlja,
- ako im je oduzeto pravo na primanje učenika na naukovanje.

2.4. Koji se učenik može primiti na naukovanje

Učenik se može primiti na praktičnu nastavu i vježbe naukovanja kod obrtnika ili pravne osobe pod uvjetom:

- da ima završenu najmanje osnovnu školu,
- da ima posebnu zdravstvenu sposobnost za kvalifikaciju za koju se obrazuje.

2.5. Ugovor o naukovanju

ističemo...

Ugovor o naukovanju sklapaju obrtnik ili pravna osoba koji imaju dozvolu (licenciju) za izvođenje naukovanja i učenik odnosno roditelj ili skrbnik učenika ukoliko je učenik maloljetan.

Ukoliko obrtnik ili pravna osoba iz bilo kojeg razloga ne mogu ostvariti dio ishoda učenja propisanih strukovnim dijelom strukovnog kurikuluma obvezni su sklopiti Ugovor o suradnji s drugim obrtnikom ili pravnom osobom koji posjeduju dozvolu (licenciju) za izvođenje naukovanja ili zatražiti pomoć ustanove za strukovno obrazovanje za pronalazak odgovarajućeg mjesta za izvođenje tih ishoda. Obrazac

Ugovora o suradnji sastavni je dio Pravilnika o minimalnim uvjetima za ugovore o naukovanju (Nar. nov., br. 107/20).

Ugovor o naukovanju mora biti u pisanom obliku, a njegov sadržaj propisan je Pravilnikom o minimalnim uvjetima za ugovore o naukovanju. Ugovor o naukovanju sastavni je dio navedenog Pravilnika.

Evidenciju i verifikaciju ugovora o naukovanju vodi Hrvatska obrtnička komora putem interaktivne aplikacije e-Naukovanje ministarstva nadležnog za obrt. Stručni nadzor nad evidencijom i verifikacijom ugovora o naukovanju provodi ministarstvo nadležno za obrt.

U nastavku dajemo izgled propisanog Ugovora o naukovanju kao i Raskida Ugovora o naukovanju.

Primjer – Ugovor o naukovanju

Na temelju članka 61. stavka 2. Zakona o obrtu (Narodne novine, br. 143/13, 127/19 i 41/20 – ispravak)

Izvođači naukovanja:

(tvrka obrta/pravne osobe)

matični broj subjekta (MBS) _____,
osobni identifikacijski broj (OIB) obrtnika-ce / pravne osobe

koji-a posjeduje dozvolu (licenciju) broj: _____
za izvođenje naukovanja

(tvrka obrta/pravne osobe)

matični broj subjekta (MBS) _____,
osobni identifikacijski broj (OIB) obrtnika-ce/pravne osobe

koji-a posjeduje dozvolu (licenciju) broj: _____
za izvođenje naukovanja i učenik-ca

(ime i prezime)

osobni identifikacijski broj (OIB): _____,
rođen-a _____ godine u _____,
državljanin-ka _____,
zastupan-a po roditelju ili skrbniku _____

(ime i prezime)

sklapaju

UGOVOR O NAUKOVANJU za kvalifikaciju _____

Članak 1.

Izvođači naukovanja obvezuju se da će provoditi program naukovanja u skladu sa strukovnim kurikulumom, a prema izvedbenom planu i programu utvrđenom u suradnji s ustanovom za strukovno obrazovanje.

Članak 2.

Izvođači naukovanja obvezuju se organizirati izvođenje strukovnog kurikuluma tako da učeniku omoguće redovito pohađanje nastave svih dijelova strukovnog kurikuluma.

Članak 3.

(1) Izvođači naukovanja obvezuju se da će naukovanje organizirati u vremenu od 6 do 22 sata, vodeći računa o svojem radnom vremenu, ali ne duže od 8 sati dnevno odnosno 40 sati tjedno te u skladu s utvrđenim godišnjim planom i programom rada ustanove za strukovno obrazovanje.

(2) Učenik ne može biti istoga dana i na nastavi u ustanovi za strukovno obrazovanje i na naukovanju kod obrtnika ili pravne osobe.

(3) U organizaciji naukovanja obvezna je odgovarajuća primjena propisa kojima se uređuju poslovi koje ne smije obavljati maloljetnik.

(4) Raspored naukovanja, odnosno vrijeme početka i završetka za sve dane utvrđuje se izvedbenim planom i programom naukovanja.

(5) Broj sati koje učenik dnevno provodi na naukovanju izvođači naukovanja dužni su evidentirati u evidencijskom listu mape praktične nastave i vježbi.

(6) Ako naukovanje kontinuirano traje više od 4 sata dnevno, učenik ima pravo na dnevni odmor u trajanju od najmanje 30 minuta.

(7) Učeniku se mora osigurati dnevni odmor između dva uzastopna dana naukovanja u trajanju od najmanje 14 sati neprekidno te tjedni odmor u trajanju od najmanje 48 sati neprekidno.

(8) Tijekom školske godine učeniku se osigurava 45 radnih dana odmora.

Članak 4.

Učenik koji s izvođačima naukovanja sklopi Ugovor o naukovanju ne može za vrijeme trajanja tog ugovora sklopiti isti takav ugovor.

Članak 5.

(1) Izvođači naukovanja obvezuju se da će tijekom naukovanja učeniku isplaćivati minimalnu nagradu i to: u prvoj godini 10%, u drugoj godini 20% te u trećoj godini 25% prosječne neto plaće ostvarene u prethodnoj godini u gospodarstvu Republike Hrvatske.

(2) Nagrada iz stavka 1. ovoga članka isplaćuje se za ostvarene sate naukovanja kod pojedinog izvođača naukovanja.

(3) Nagrada može biti i veća od iznosa propisanog u stavku 1. ovoga članka.

Članak 6.

(1) Izvođači naukovanja se obvezuju da će u svrhu izvođenja naukovanja obavljati zadaće mentora ili da će za mentora imenovati radnika zaposlenog na puno radno vrijeme.

(2) Mentor mora udovoljavati uvjetima propisanim odredbama članka 56.a stavka 2. i 3. i članka 58. stavka 2. Zakona o obrtu.

Članak 7.

(1) Izvođači naukovanja koji sklapaju Ugovor o naukovanju obvezni su:

- osigurati potrebne uvjete za stjecanje propisanih kompetencija
- osigurati i provoditi propisane mjere zaštite na radu i mjere sigurnosti za vrijeme izvođenja naukovanja
- isplaćivati ugovorenu nagradu
- kontinuirano pratiti, vrednovati i ocjenjivati postignute ishode učenja za ugovoreni dio programa naukovanja
- omogućiti nastavniku ustanove za strukovno obrazovanje da neposrednim uvidom i uvidom u propisanu dokumentaciju prati izvršenje i kvalitetu izvršenja naukovanja
- voditi dokumentaciju o pohađanju naukovanja
- ispunjavati druge obveze koje proizlaze iz Ugovora o naukovanju.

(2) Izvođači naukovanja se obvezuju da će za ugovoreni dio naukovanja odnosno provedbu kontrolnog ispita, izrade i obrane

završnog rada te polaganja naučničkog ispita, ako se održavaju u njihovim poslovnim prostorima ili na radilištima, osigurati za to potrebne materijale, strojeve, uređaje i alate te odgovarajuće mjere higijensko-tehničke zaštite.

(3) Izrađeni predmeti ili vrijednosti pruženih usluga pripadaju izvođačima naukovanja kod kojih se izvodi naukovanje ili kod kojih se polažu ispiti iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 8.

Učenik na naukovanju kod obrtnika ili pravne osobe obavezan je:

- redovito pohađati naukovanje
- redovito ispunjavati obveze koje proizlaze iz strukovnog kurikulumu i Ugovora o naukovanju sa svrhom izvođenja programa naukovanja
- postupati sukladno uputama ustanove za strukovno obrazovanje, obrtnika ili pravne osobe vezano uz vrijeme provedbe naukovanja i redovitost pohađanja
- postupati u skladu s propisima o sigurnosti na radu
- uredno voditi propisanu dokumentaciju za vrijeme naukovanja
- čuvati imovinu i poslovne tajne obrtnika i pravnih osoba.

Članak 9.

(1) Ugovor o naukovanju može se raskinuti:

- sporazumno
- u slučaju prestanka obrta ili pravne osobe
- ako je obrtniku ili pravnoj osobi pravomoćnom odlukom Suda časti Hrvatske obrtničke komore izrečena mjera oduzimanja dozvole (licencije) za izvođenje naukovanja.

(2) Izvođači naukovanja mogu raskinuti Ugovor o naukovanju ako:

- učenik ne ispunjava obveze iz članka 8. ovog Ugovora, obveze koje proizlaze iz posebnih propisa iz područja odgoja i obrazovanja te internih propisa obrtnika ili pravne osobe
- je isti bio zaključen na temelju lažnih isprava
- učenik bez opravdanih razloga učestalo izostaje s naukovanja, a sukladno statutu ustanove za strukovno obrazovanje
- se učeniku promijenilo zdravstveno stanje te prema mišljenju nadležnog liječnika nije u mogućnosti nastaviti obrazovanje za stjecanje određene kvalifikacije/zanimanja
- se učenik ispiše iz ustanove za strukovno obrazovanje.

(3) Izvođači naukovanja odluku o raskidu Ugovora o naukovanju moraju drugoj ugovornoj strani obrazložiti u pisanoj formi.

(4) Učenik odnosno roditelj ili skrbnik mogu raskinuti Ugovor o naukovanju ako:

- je obrtniku ili pravnoj osobi pravomoćnom odlukom Suda časti Hrvatske obrtničke komore izrečena mjera oduzimanja dozvole (licencije) za izvođenje naukovanja
- obrtnik ili pravna osoba ne izvode program naukovanja prema izvedbenom planu i programu
- obrtnik ili pravna osoba učeniku ne isplaćuju nagradu utvrđenu člankom 5. ovog Ugovora
- obrtnik ili pravna osoba ne ispunjavaju obveze iz članka 7. ovog Ugovora
- učenik ne ispunjava obveze iz članka 8. ovog Ugovora.

(5) Ako se Ugovor o naukovanju raskine na zahtjev obrtnika ili pravne osobe, učenik odnosno roditelj ili skrbnik učenika dužni su uz pomoć ustanove za strukovno obrazovanje i područne obrtničke komore pronaći drugog obrtnika ili pravnu osobu koji posjeduju dozvolu (licenciju) za izvođenje naukovanja s kojima će sklopiti novi ugovor odnosno u suradnji s ustanovom za stru-

kovno obrazovanje osigurati izvođenje naukovanja u ustanovi za strukovno obrazovanje.

(6) Ako se Ugovor o naukovanju raskine zbog razloga na strani obrtnika ili pravne osobe, ustanova za strukovno obrazovanje će učeniku omogućiti sklapanje novog ugovora s drugim obrtnikom ili pravnom osobom odnosno osigurat će izvođenje naukovanja u ustanovi za strukovno obrazovanje.

Članak 10.

Ako se Ugovor o naukovanju ne raskine sporazumno, ugovorne strane pokreću spor pri stvarno nadležnom sudu.

Članak 11.

Roditelj ili skrbnik učenika obvezuje se da će osigurati učenika za slučaj nezgode na naukovanju sukladno uvjetima i načinu osiguranja koje ugovara ustanova za strukovno obrazovanje.

Članak 12.

Ako ministarstvo nadležno za obrt utvrdi da učenik naukovanje obavlja protivno odredbama članka 7. Ugovora o naukovanju, uputit će zahtjev Sudu časti Hrvatske obrtničke komore za pokretanje postupka utvrđivanja odgovornosti obrtnika odnosno pravne osobe.

Članak 13.

Ugovor o naukovanju stupa na snagu danom potpisa ugovornih strana.

Članak 14.

Ovaj Ugovor primjenjuje se od školske godine ____/____ do završetka obrazovanja, odnosno najdulje do ____ godine.

Članak 15.

Ovaj Ugovor je sklopljen u pet istovjetnih primjeraka, od kojih po jedan pripada svakoj ugovornoj strani, nadležnoj ustanovi za strukovno obrazovanje i nadležnoj područnoj obrtničkoj komori.

Učenik-ca/roditelj ili skrbnik:

(potpis) _____ (datum potpisa)

Obrtnik-ca/
Ovlaštena osoba za
zastupanje u pravnoj osobi: _____
(potpis) _____ (datum potpisa)

M.P.

Obrtnik-ca/
Ovlaštena osoba za
zastupanje u pravnoj osobi: _____
(potpis) _____ (datum potpisa)

M.P.

upisan-a u _____
(naziv i sjedište ustanove za strukovno obrazovanje)

Ravnatelj-ica: _____
(potpis)

M.P.

Primjer – Raskid Ugovora o naukovanju

Na temelju članka 9. Ugovora o naukovanju

RASKIDA SE UGOVOR O NAUKOVANJU

za kvalifikaciju _____

evidentiran _____ pod brojem _____
(datum)

sklopljen između naukovanja:

(tvrka obrta/pravne osobe)

matični broj subjekta (MBS) _____,
osobni identifikacijski broj (OIB) obrtnika-ce/pravne osobe

(tvrka obrta/pravne osobe)

matični broj subjekta (MBS) _____,
osobni identifikacijski broj (OIB) obrtnika-ce/pravne osobe

_____, i učenik-ca _____,
(ime i prezime)

osobni identifikacijski broj (OIB): _____,

rođen-a _____ godine u _____,

državljanin-ka _____,

zastupan-a po roditelju ili skrbniku _____,
(ime i prezime)

Ugovor se raskida (zaokružiti):

- 1) sporazumno
- 2) zbog prestanka obrta ili pravne osobe
- 3) po pravomoćnoj odluci Suda časti Hrvatske obrtničke komore kojom je obrtniku ili pravnoj osobi izrečena mjera oduzimanja dozvole (licencije) za izvođenje naukovanja

Ugovorne strane svojim potpisom potvrđuju da jedna prema drugoj nemaju potraživanja po osnovi Ugovora o naukovanju.

Učenik-ca/roditelj ili skrbnik: _____
(potpis) _____ (datum potpisa)

upisan-a u _____
(naziv i sjedište ustanove za strukovno obrazovanje)

Ravnatelj-ica: _____
(potpis)

M.P.

Obrtnik-ca/
Ovlaštena osoba za
zastupanje u pravnoj osobi: _____
(potpis) _____ (datum potpisa)

M.P.

Obrtnik-ca/
Ovlaštena osoba za
zastupanje u pravnoj osobi: _____
(potpis) _____ (datum potpisa)

M.P.

2.6. Mjesečna nagrada učeniku na naukovanju za školsku godinu 2025/2026

U članku 5. Ugovora o naukovanju je navedeno da se izvođači naukovanja (obrtnik ili pravna osoba) obvezuju da će tijekom naukovanja učeniku isplaćivati minimalnu nagradu i to: u prvoj godini 10%, u drugoj godini 20% te u trećoj godini 25% prosječne neto plaće ostvarene u prethodnoj godini u gospodarstvu Republike Hrvatske. Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske za 2023. godinu je iznosila 1.148,73 eura.

Nagrada može biti i veća od navedenog propisanog iznosa ako tako odluči izvođač naukovanja.

Nagrada se isplaćuje za ostvarene sate naukovanja kod pojedinog izvođača naukovanja.

Sami način obračuna minimalne nagrade nije detaljnije propisan. Sam isplatitelj može izračunati koji iznos naknade je dužan isplatiti, pri čemu se može koristiti *Uputa o isplati minimalne nagrade učenicima za školsku godinu* koju svake godine objavljuje Hrvatska obrtnička komora. U nastavku dajemo u tekst naveden Upute⁵ (za školsku godinu 2025/2026) u cijelosti:

UPUTA ZA ISPLATU MINIMALNIH NAGRADA UČENICIMA ZA ŠKOLSKU GODINU 2025/2026.

Sukladno članku 5. Ugovora o naukovanju iz Pravilnika o minimalnim uvjetima za ugovore o naukovanju („Narodne novine“ br. 107/20) osnovica za mjesečnu nagradu učeniku je: u prvoj godini 10%, u drugoj godini 20% te u trećoj godini 25% prosječne neto plaće ostvarene u prethodnoj godini u gospodarstvu Republike Hrvatske.

Prosječna neto plaća u Republici Hrvatskoj u 2024. g. godini je iznosila 1.392 EUR.

I. GODINA NAUKOVANJA

- Prema nastavnom planu i programu učenik u prvoj godini mora realizirati najmanje 560 sati naukovanja.
- Naknada po satu iznosi 0,80 EUR sukladno prosječnom broju sati rada u mjesecu te propisanoj visini naknade.
- Naknada učeniku za prvu godinu ukupno iznosi: 560 sati x 0,80 EUR = 448,00 EUR.

II. GODINA NAUKOVANJA

- Prema nastavnom planu i programu učenik u drugoj godini mora realizirati najmanje 630 sati naukovanja.
- Naknada po satu iznosi 1,61 EUR sukladno prosječnom broju sati rada u jednom mjesecu te propisanoj visini naknade.
- Naknada učeniku za drugu godinu ukupno iznosi: 630 sati x 1,61 EUR = 1.014,30 EUR.

III. GODINA NAUKOVANJA

- Prema nastavnom planu i programu učenik u trećoj godini mora realizirati najmanje 640 sati naukovanja.
- Naknada po satu iznosi 2,01 EUR sukladno prosječnom broju sati rada u jednom mjesecu te propisanoj visini naknade.
- Naknada učeniku za treću godinu ukupno iznosi: 640 sati x 2,01 EUR = 1.286,40 EUR.

Napomena: Nagrada učeniku može iznositi i više od propisane minimalne nagrade učenicima za školsku godinu 2025/2026.

Navedena Uputa može se tabelarno prikazati na sljedeći način:

Razred	Naknada po satu	Najmanji godišnji broj sati praktične nastave i vježbi naukovanja	Najmanja godišnja nagrada učeniku
1	2	3	4 (2x3)
I. razred	0,80 EUR	560	448,00 EUR
II. razred	1,61 EUR	630	1.014,30 EUR
III. razred	2,01 EUR	640	1.286,40 EUR

Primjer – Izračun nagrade za naukovanje prema Uputi:

Sljedećom navedene Upute, ako bi primjerice učenik drugog razreda u mjesecu rujnu obavio praksu u trajanju 80 sati, tada bi minimalna nagrada za taj mjesec iznosila 128,80 eura (80 sati x 1,61 eura/satu). Naravno, isplatitelj može isplatiti za taj mjesec i veću nagradu od navedene, a neoporezivo je najviše do 300,00 eura.

2.6.1. Nagrade učenicima i studentima prema Kolektivnom ugovoru za graditeljstvo

Sukladno čl. 58. Kolektivnog ugovora o graditeljstvu (Nar. nov., br. 24/25 – pročišćeni tekst), učenicima i studentima na obveznoj praksi pripada za vrijeme prakse nagrada u visini od 150,00 eura do 280,00 eura mjesečno, odnosno srazmjerno vremenu provedeno na praksi. S obzirom da je Kolektivni ugovor za graditeljstvo proširen na sva društva i obrte koji obavljaju djelatnost graditeljstvu, njihova je obveza da učenicima na obveznoj praksi isplate iznos iz Kolektivnog ugovora za graditeljstvu ili iz ugovora o naukovanju (ili ugovora o provedbi praktične nastave i vježbi) ovisno što je za učenika povoljnije.

2.7. Vođenje evidencije o učenicima koji pohađaju praktičnu nastavu i vježbe

Sukladno članku 10. st. 1. toč. 4. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima (Nar. nov. br. 55/24), poslodavac je dužan voditi posebnu evidenciju redovitim učenicima ustanova za strukovno obrazovanje koji kod poslodavca kao polaznici provode učenje temeljeno na radu.

Navedena evidencija sadrži o učeniku najmanje sljedeće podatke:

- 1) ime i prezime
- 2) osobni identifikacijski broj
- 3) spol
- 4) dan, mjesec i godina rođenja
- 5) državljanstvo
- 6) prebivalište, odnosno boravište
- 7) naziv ugovora ili akta temeljem kojeg osoba iz stavka 1. ovoga članka radi kod poslodavca, te dokaz o udovoljavanju propisanim uvjetima za obavljanje tih poslova
- 8) mjesto rada
- 9) datum početka rada
- 10) datum prestanka rada
- 11) datum podnošenja prijave (početka, promjene, prestanka) na obvezna osiguranja fizičke osobe, ako je obveza osiguranja po toj osnovi propisana posebnim propisima.

3. Učenička praksa za strukovna zanimanja (osim zanimanja vezanih obra)

Praksa za učenike koji se školuju za strukovna zanimanja (osim zanimanja vezanih obrta) provodi se sukladno odredbama Zakona o strukovnom obrazovanju (Nar. nov., br. 30/09, 25/18 i 69/22) i

Pravilnika o načinu organiziranja i izvođenju nastave u strukovnim školama (Nar. nov. br. 140/09, 130/20 i 100/24).

Proces učenja temeljenog na radu sastavni je i neodvojiv dio strukovnog obrazovanja i partnerski se provodi između ustanova za strukovno obrazovanje i poslodavaca.

Učenje temeljeno na radu provodi se:

- kod poslodavca i/ili
- u ustanovi za strukovno obrazovanje, koja može biti i regionalni centar kompetentnosti.

Ukupan fond sati i materijalni uvjeti za izvođenje praktične nastave i vježbi određuju se kurikulumom.

3.1. Ugovor o provedbi praktične nastave

Prava i obveze ustanove za strukovno obrazovanje, polaznika i poslodavca iz provedbe praktične nastave i vježbi koje se izvode kod poslodavca, utvrđuju se ugovorom o provedbi praktične nastave. Ugovor sklapaju poslodavac i polaznik stariji od 18 godina, odnosno poslodavac i roditelj/staratelj polaznika mlađeg od 18.

Poslodavac može sklopiti ugovor o provedbi praktične nastave:

- ako ima propisane radne prostore i opremu,
- ako polazniku odredi mentora koji ima odgovarajuću kvalifikaciju i položen ispit kojim se dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika.

Ostali uvjeti koje moraju ispunjavati poslodavci za izvođenje praktične nastave utvrđuju se pedagoškim standardom i kurikulumom, a postupak utvrđivanja uvjeta te obrasce ugovora o provedbi praktične nastave propisuje ministar.

Ugovor o provedbi praktične nastave i vježbi sadrži:

- podatke o ugovornim stranama,
- početak i trajanje praktičnog dijela kurikuluma koji se ostvaruje kod poslodavca,
- radno vrijeme polaznika kod poslodavca,
- obvezu osiguravanja mentora u procesu poučavanja polaznika
- obveze osiguranja materijala, strojeva, alata i drugih uvjeta potrebnih za ostvarivanje programa,
- odredbu o osiguranju polaznika u slučaju nezgode na radu,
- raspored dana odmora polaznika u trajanju od najmanje 45 radnih dana tijekom školske godine,
- visinu minimalne nagrade polazniku sukladno provedenom vremenu na ostvarivanju praktičnog dijela kurikuluma kod poslodavca,
- obveze polaznika o pridržavanju radne i tehnološke discipline,
- druga međusobna prava i obveze polaznika, ustanove i poslodavca.

Izgled obrasca Ugovora o provedbi praktične nastave i vježbi sastavni je dio *Pravilnika o načinu organiziranja i izvođenju nastave u strukovnim školama*, kojeg prikazujemo u nastavku u cijelosti.

Primjer – Ugovor o provedbi praktične nastave i vježbi

Na temelju članka 25. stavka 1. Zakona o strukovnom obrazovanju (»Narodne novine«, broj 30/09, 24/10, 22/13 i 25/18)

poslodavac: _____ i
 polaznik _____,
 rođen _____ godine u _____,
 državljanin _____ kojeg zastupa
 roditelj ili skrbnik _____
 iz _____ te
 ustanova _____
 sa sjedištem u _____,
 koju zastupa ravnatelj _____,
 sklapaju _____ 20 ____ . godine

UGOVOR

O PROVEDBI PRAKTIČNE NASTAVE I VJEŽBI za kvalifikaciju _____

Članak 1.

Poslodavac se obvezuje da će u provedbi praktične nastave i/ili vježbi ostvariti sve ishode učenja predviđene strukovnim kurikulumom, a koje su zajednički utvrdili ustanova i poslodavac.

Članak 2.

Poslodavac se obvezuje da će za ostvarivanje ugovorenih ishoda učenja praktične nastave i/ili vježbi koje zbog bilo kojeg razloga ne može u potpunosti ostvariti sklopiti ugovor o suradnji s drugim poslodavcem ili zatražiti pomoć ustanove za pronalazak drugog mjesta za ostvarivanje tih ishoda učenja.

Članak 3.

Poslodavac i ustanova se obvezuju organizirati ostvarivanje strukovnog kurikuluma tako da polazniku omoguće redovito pohađanje nastave svih dijelova kurikuluma.

Članak 4.

Poslodavac se obvezuje da će praktičnu nastavu i/ili vježbe organizirati u vremenu od 6 do 22 sata, vodeći računa o svome radnom vremenu, ali ne dulje od 8 sati dnevno, odnosno 40 sati tjedno.

Članak 5.

Ako praktična nastava i/ili vježbe kontinuirano traju više od 4 sata dnevno, polaznik ima pravo na dnevni odmor u trajanju od najmanje 30 minuta.

Tijekom školske godine polazniku se osigurava 45 radnih dana odmora.

Članak 6.

Poslodavac se obvezuje da će tijekom ostvarivanja praktične nastave i/ili vježbi polazniku isplaćivati mjesečnu nagradu i to: u prvoj godini 10 %, u drugoj 20 %, u ostalim godinama 25 % prosječne neto plaće ostvarene u prethodnoj godini u gospodarstvu Republike Hrvatske.

Mjesečna nagrada iz stavka 1. ovog članka isplaćuje se za ostvarene sate praktične nastave i/ili vježbi.

Poslodavac može dodatno nagraditi polaznika za izniman doprinos radu tijekom provedbe praktične nastave i/ili vježbi.

Članak 7.

Dužnosti poslodavca koji sklapa ugovor su:

Telefon za konzultacije

01/48 36 046 ; 01/49 21 739

Ponedjeljkom i četvrtkom

od 11.00 do 15.30 sati,

utorkom, srijedom i petkom

od 8.30 do 13.00 sati.

BESPLATNO ZA PRETPLATNIKE

- osigurati polazniku potrebne uvjete za stjecanje utvrđenih ishoda učenja,
- osigurati i provoditi propisane mjere zaštite na radu za vrijeme izvođenja praktične nastave i/ili vježbi,
- polazniku redovito isplaćivati ugovorenu mjesečnu nagradu,
- voditi dokumentaciju pohađanja praktične nastave i/ili vježbi,
- omogućiti zaduženom nastavniku ustanove za strukovno obrazovanje da neposrednim uvidom i uvidom u propisanu dokumentaciju prati izvršenje i kvalitetu izvršenja praktične nastave i/ili vježbi,
- osigurati mentora polazniku tijekom pohađanja praktične nastave i/ili vježbi,
- ispunjavati druge obveze dogovorene ugovorom o provedbi praktične nastave i/ili vježbi.

Članak 8.

Poslodavac se obvezuje da će za ugovoreni dio praktične nastave i/ili vježbi, za ispit provjere znanja i vještina, izradu završnog rada i druge ispite, ako se održavaju u njegovim prostorima ili na radilištu, osigurati za to potrebne materijale, strojeve, uređaje i alate te odgovarajuće mjere higijensko-tehničke zaštite.

Izrađeni predmeti ili vrijednosti pruženih usluga pripadaju poslodavcu kod kojih se izvodi praktična nastava i/ili vježbe ili kod kojih se polažu ispiti provjere znanja i vještina, izrada završnog rada i drugi ispiti.

Članak 9.

Obveze polaznika na praktičnoj nastavi i vježbama kod poslodavca su:

- redovito pohađanje praktične nastave i/ili vježbi te drugih obveznih obrazovnih oblika,
- redovito ispunjavanje svojih nastavnih obveza proizišlih iz kurikuluma i ugovora, a u funkciji provedbe praktične nastave i/ili vježbi kod poslodavca,
- aktivno sudjelovanje u procesu vrednovanja i samovrednovanja postignutih odgojno-obrazovnih postignuća,
- postupanje sukladno uputama poslodavca i ustanove za strukovno obrazovanje o provedbi praktične nastave i/ili vježbi,
- postupanje u skladu s propisima o sigurnosti na radu,
- čuvanje imovine i poslovne tajne poslodavca.

Članak 10.

(poslodavac, ustanova i roditelj ili skrbnik)

obvezuju se da će za vrijeme ostvarivanja praktične nastave i/ili vježbi osigurati polaznika u slučaju nezgode, a uvjete i način osiguranja ugovara ustanova.

Članak 11.

Ugovor o provedbi praktične nastave i vježbi može se raskinuti u skladu s člankom 32. Zakona o strukovnom obrazovanju.

Članak 12.

Poslodavac i polaznik, odnosno roditelj ili skrbnik, obvezuju se da će se u slučajevima raskida ugovora pridržavati odredbi članka 32. Zakona o strukovnom obrazovanju.

Članak 13.

Ako se ugovor ne raskine sporazumno, odluku na zahtjev zainteresirane strane donosi osnivač ustanove.

Ako se spor ne može riješiti u skladu sa stavkom 1. ovog članka, riješit će ga nadležni sud.

Članak 14.

Ovaj ugovor primjenjuje se od početka školske godine _____ do završetka obrazovanja, odnosno najdulje do _____ godine.

Broj ugovora: _____

Poslodavac _____ M. P.
(potpis)

Ravnatelj _____ M. P.
(potpis)

Polaznik (roditelj ili skrbnik)

3.2. Kada se može raskinuti ugovor o provedbi praktične nastave

Poslodavac može raskinuti ugovor o provedbi praktične nastave u sljedećim situacijama:

- ako je ugovor bio zaključen na temelju lažnih isprava,
- ako učenik bez opravdanih razloga učestalo izostaje s praktične nastave, sukladno statutu ustanove za strukovno obrazovanje,
- ako se učeniku promijenilo zdravstveno stanje, te prema mišljenju nadležnog liječnika nije u mogućnosti nastaviti obrazovanja u upisanoj kvalifikaciji,
- ako učenik krši dužnosti koje su određene ovim i drugim zakonima, ugovorom o provedbi praktične nastave te internim propisima poslodavca,
- ako se učenik ispiše iz ustanove za strukovno obrazovanje.

Poslodavac svoju odluku o raskidu ugovora mora obrazložiti u pisanom obliku drugoj ugovornoj strani.

Ustanova za strukovno obrazovanje, odnosno učenik ili njegov roditelj, odnosno staratelj raskidaju ugovor s poslodavcem ukoliko poslodavac ne ispunjava ugovorne obveze te ako poslodavac više ne ispunjava uvjete za provedbu praktičnog obrazovanja.

Učenik, odnosno roditelj ili skrbnik mogu raskinuti ugovor:

- ako je poslodavcu nakon pravomoćnosti odluke nadležnog suda o oduzimanju dozvole oduzeta dozvola za izvođenje praktične nastave i/ili vježbi,
- ako poslodavac ne ostvaruje sadržaje/ishode učenja praktične nastave i/ili vježbi,
- ako poslodavac polazniku ne isplaćuje mjesečnu nagradu.

U slučaju da je ugovor raskinut zbog nemogućnosti ispunjavanja ugovornih obveza poslodavca, ustanova za strukovno obrazovanje će učeniku omogućiti zaključivanje novog ugovora s drugim poslodavcem.

Ako se ugovor o provedbi praktične nastave ne može raskinuti sporazumno, odluku o raskidu, na zahtjev zainteresirane strane, donosi osnivač ustanove za strukovno obrazovanje.

Obrazac Raskid Ugovora o provedbi praktične nastave i vježbi sastavni je dio *Pravilnika o na*

činu organiziranja i izvođenju nastave u strukovnim školama, kojeg prikazujemo u nastavku u cijelosti.

Primjer – Raskid Ugovora o provedbi praktične nastave i vježbi**RASKID UGOVORA
O PROVEDBI PRAKTIČNE NASTAVE I VJEŽBI**za kvalifikaciju _____
evidentiran _____ pod brojem _____
(nadnevak)u ustanovi _____,
sklopljen između poslodavca _____
(naziv i adresa)i polaznika _____
iz _____
(mjesto i adresa prebivališta)

Ugovor se raskida (zaokružiti):

- 1) sporazumno
- 2) na zahtjev polaznika
- 3) na zahtjev poslodavca
- 4) na zahtjev ustanove.

Razlog raskida ugovora u slučaju 2., 3. i 4.:

Obje strane svojim potpisom potvrđuju da jedna prema drugoj nemaju nikakvih daljnjih potraživanja na osnovi navedenoga ugovora o provedbi praktične nastave i vježbi.

Roditelj ili skrbnik

Poslodavac

(potpis)

(potpis)

M. P.

U _____,
(nadnevak)

Evidentirano u ustanovi: _____

Potpis odgovorne osobe u ustanovi _____

M. P.

3.3. Obveze poslodavca

Dužnosti poslodavca koji sklapa ugovor su:

- osigurati polazniku potrebne uvjete za stjecanje propisanih kompetencija,
- osigurati i provoditi propisane mjere zaštite na radu za vrijeme izvođenja praktične nastave
- polazniku redovito isplaćivati ugovorenu nagradu,
- voditi dokumentaciju pohađanja praktične nastave ili vježbi,
- omogućiti zaduženom nastavniku ustanove za strukovno obrazovanje da neposrednim uvidom i uvidom u propisanu

dokumentaciju prati izvršenje i kvalitetu izvršenja praktične nastave i/ili vježbi,

- ispunjavati druge ugovorom o provedbi praktične nastave dogovorene obveze.

Poslodavac polaznika može zadužiti samo onim poslovima koji osiguravaju stjecanje kompetencija u skladu s kurikulumom i ugovorom o provedbi praktične nastave.

Ako praktična nastava i vježbe kontinuirano traju 4 ili više sati dnevno, polaznicima se mora osigurati najmanje trideset minuta dnevnog odmora.

Tijekom školske godine ustanova za strukovno obrazovanje i poslodavac polaznicima moraju osigurati najmanje 45 radnih dana odmora.

Polaznik ne može biti istoga dana i na nastavi u ustanovi za strukovno obrazovanje i na praktičnoj nastavi i vježbama kod poslodavca.

Maloljetnim redovitim polaznicima praktična nastava i vježbe organiziraju se u vremenu od 6 do 22 sata i ne smiju trajati dulje od osam sati dnevno.

U provedbi praktične nastave i vježbi osiguravaju se propisane mjere zaštite na radu i mjere sigurnosti sukladno posebnim propisima, kao i odgovarajuća primjena posebnih propisa kojima se uređuju poslovi koje ne smije obavljati maloljetnik. Kod izvođenja svake pojedinačne vježbe u sklopu praktičnog dijela kurikuluma, učenik mora biti upoznat s izvorima opasnosti, usvajati postupke rada na siguran način i primijeniti zaštitna sredstva sukladno propisima kojima se uređuje sigurnost i zaštita na radu.

Učenik praktičnog dijela kurikuluma može raditi samo uz stručno vodstvo mentora kod poslodavca.

3.4. Obveze učenika na praksi

Obveze polaznika (učenika) na praktičnoj nastavi i vježbama kod poslodavca su:

- redovito pohađanje praktične nastave i/ili vježbi te drugih obveznih obrazovnih oblika,
- redovito ispunjavanje svojih nastavnih obveza proizišlih iz kurikuluma i ugovora, a u funkciji provedbe praktične nastave ili vježbi kod poslodavca,
- postupanje sukladno uputama poslodavca i ustanove za strukovno obrazovanje o provedbi praktične nastave ili vježbi,
- postupanje u skladu s propisima o sigurnosti na radu,
- čuvanje imovine i poslovne tajne poslodavca.

3.5. Mjesečna nagrada učeniku na praksi

Za vrijeme izvođenja praktične nastave i vježbi kod poslodavca učenik, sukladno provedenom vremenu, ima pravo na nagradu, koju isplaćuje poslodavac, osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Visina nagrade određuje se prema ostvarenoj prosječnoj neto plaći u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini, i to:

- u prvoj godini obrazovanja 10%
- u drugoj godini obrazovanja 20%,
- u ostalim godinama obrazovanja 25%.

Poslodavac može dodatno nagraditi polaznika nagradom većom od prije navedene nagrade.

Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske za 2023. godinu je iznosila 1.148,73 eura. Nagrada može biti i veća od navedenog propisanog iznosa ako tako odluči izvođač naukovanja.

Sami način obračuna minimalne nagrade nije detaljnije propisan. Sam isplatiatelj može izračunati koji iznos naknade je dužan isplatiti.

Također i kod isplate mjesečne nagrade na praksi može se koristiti *Uputa o isplati minimalne nagrade učenicima za školsku godinu* koju svake godine objavljuje Hrvatska obrtnička komora, što smo pojašnjili u ovom članku u okviru točke "2.6. Mjesečna nagrada učeniku na naukovanju za školsku godinu 2025/2026".

4. Studenti na stručnoj praksi

4.1. Upućivanje studenta na stručnu praksu

Studenti stručnih ili sveučilišnih studija, obvezni su prema nastavnim planovima ili internim aktima (uglavnom su to pravilnici o stručnoj praksi) visokih škola ili sveučilišta obaviti određeni broj dana (ili sati) stručne prakse.

Nakon što student (ili eventualno visoka škola ili sveučilište) pronađe poslovnog subjekta gdje će obaviti stručna praksa, predaje uputnicu poslovnom subjektu.

U nastavku dajemo primjer uputnice Međimurskog veleučilišta u Čakovcu⁶.

Primjer uputnice za stručnu praksu:

(naziv i adresa poduzeća/ustanove)

UPUTNICA ZA STRUČNU PRAKSU

STUDENT _____
(ime i prezime, OIB)

STRUČNI STUDIJ _____

Molimo vas da gore imenovanog studenta Međimurskog veleučilišta u Čakovcu primite na stručnu praksu u vašem poduzeću/ustanovi. Upućeni student obavezan je obaviti stručnu praksu u trajanju od ___ radnih dana u skladu s Pravilnikom o stručnoj praksi i terenskoj nastavi.

Student je obavezan stručnu praksu obavljati za vrijeme službenog radnog vremena vašeg poduzeća/ustanove pridržavajući se svih pravila i propisa koji vrijede za vaše djelatnike.

U slučaju bilo kakvih nepoštivanja pravila ponašanja od studenta na stručnoj praksi, molimo vas da o tome obavijestite voditelja stručne prakse, a takvog studenta udaljite iz vašeg poduzeća/ustanove i uskratite mu ovjeru Potvrde o obavljenoj stručnoj praksi.

Ako je upućeni student uredno obavio sve obveze za vrijeme trajanje stručne prakse molimo vas da potpišete i vašim pečatom ovjerite Potvrdu o obavljenoj stručnoj praksi i Anketni upitnik.

Zahvaljujemo na vašoj pomoći i suradnji.

Čakovec, _____

VODITELJ STRUČNE PRAKSE

(potpis)

Obveza isplate nagrade studentima na praksi nije propisana.

ističemo...

Stoga, isplata nagrade studentu nije obvezna, ali poslovni subjekt može isplatiti određeni iznos nagrade ako to želi.

4.2. Porezni aspekt isplate nagrade studentu na praksi

Studentima se NE može isplatiti neoporeziva nagrada za vrijeme praktičnog rada. Ako se isplaćuje **redovnom studentu** nagrada za vrijeme praktičnog rada, **cjelokupni iznos je oporeziv kao drugi dohodak** te se obračunava porez na dohodak po nižoj stopi koju odredi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave svojom odlukom, a obvezni doprinosi se NE obračunavaju (navedeno proizlazi iz čl. 209. st. 1. t. 1. Zakona o doprinosima).

Porez na dohodak uplaćuje se u korist računa grada/općine prema prebivalištu učenika (npr. za Zagreb HR1110010051713312009), a u poziv na broj upisuje se:

HR68	1945 – OIB isplatelja nagrade – Obrazac JOPPD
------	---

Oporeziva nagrada studentu za vrijeme praktičnog rada mora se isplatiti na njegov **tekući ili žiro račun**.

Kod isplate nagrade studentu za vrijeme praktičnog rada u nalog za plaćanje upisuje se u poziv na broj **platitelja**:

HR67	OIB isplatelja – oznaka obrasca JOPPD – 15
------	--

a u pozivu na broj **primatelja**:

HR69	40002 – OIB isplatelja – 290
------	------------------------------

Napominjemo da će student ostvariti pravo na povrat plaćenog porez na dohodak koji je plaćen pri isplati nagrade za obavljenu praksu. Povrat će se ostvariti kroz godišnji obračun porez na dohodak koji u posebnom postupku provodi Porezna uprava, na način da će se studentu priznati njegov osobni odbitak.

Kada se isplaćuje nagrada studentu za vrijeme praktičnog rada, obrazac JOPPD se predaje na dan isplate ili najkasnije slijedeći dan.

Primjer – Isplata redovnom studentu nagrade za vrijeme praktičnog rada

Redovnom studentu Anti Antiću iz Zagreba koji je na praksi u trgovačkom društvu isplaćuje se mjesečnu nagradu u ukupnom iznosu 100,00 eura. Nagrada je isplaćena dana 29. srpnja 2025. na žiro račun studenta.

Obračun nagrade redovnom studentu na praksi:	
1) Ukupna nagrada-bruto	100,00 eura
2) Porez na dohodak za Zagreb 23%	23,00 eura
3) Za isplatu (1.-2.)	77,00 eura

Isplatelj je na dan isplate nagrade predao obrazac JOPPD (prikazana B stanica) koji je popunjen na slijedeći način:

⁶ Izvor: <https://www.mev.hr/wp-content/uploads/2018/01/Uputnica-za-stru%C4%8Dnu-praksu.pdf>

- stranica B-

IV. Redni broj stranice 1/1		III. Vrsta izvješća 1		II. Oznaka izvješća 25210		I. OIB, podnosioca izvješća 77345678901	
17. Obračunani primitak od nesamostalnog rada (plaća)							
16.1. Oznaka načina isplate	16.2. Iznos za isplatu	2	77,00				
15.1. Oznaka neoporezivog primitka	15.2. Iznos neoporezivog primitka	0	0,00				
14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	14.2. Iznos obračunanog prireza porezu na dohodak	23,00	0,00				
13.4. Osobni odbitak	13.5. Porezna osnovica	0,00	100,00				
13.2. Izdatak - uplaćeni doprinos za mirovinsko osiguranje	13.3. Dohodak	0,00	100,00				
12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.1. Izdatak	0,00	0,00				
12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	0,00	0,00				
12.5. Doprinos za zapošljavanje	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	0,00	0,00				
12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu	0,00	0,00				
12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje - II STUP	0,00	0,00				
11. Iznos primitka (oporezivi)	12. Osnovica za obračun doprinosa	100,00	0,00				
10.0. Ukupni neodrađeni sati rada (10.- odrađeni sati rada)	10.2. Razdoblje obračuna do	0	31.12.2025.				
10. Sati rada	10.1. Razdoblje obračuna od	0	01.01.2025.				
8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	0	0				
7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž sa povećanim trajanjem	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	0	0				
6.1. Oznaka stjecatelja/osiguranika	6.2. Oznaka primitka/obveze doprinosa	4001	4032				
4. OIB stjecatelja/osiguranika	5. Ime i prezime stjecatelja/osiguranika	66567890123	Anite Antić				
2. Šifra općine/grada prebivališta/boravišta	3. Šifra općine/grada rada	01333	00000				
1. Redni broj		1.					

Knjiženje:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Nagrada studentu Anti Antiću za obavljenu praksu			
	Obveze prema učenicima i studentima na praksi	77,00		2330
	Obveze za porez iz ostalog drugog dohotka	23,00		2632
	Nagrade za praktičan rad studentima	100,00	4673	
2.	Isplaćena nagrada studentu Anti Antiću i plaćen porez na dohodak			
	Žiro-račun	100,00		1000
	Obveze prema učenicima i studentima na praksi	77,00		2330
	Obveze za porez iz ostalog drugog dohotka	23,00		2632

4.2.1. Preračun neto u bruto nagrade studentu

Ako je poznat neto iznos nagrade za obavljenu praksu koja se isplaćuje redovnom studentu, tada pomoću koeficijenta prikazanih u nastavku možemo ga preračunati u bruto iznos.

Koeficijenti za preračun iz neto u bruto nagrade za obavljenu praksu redovnom studentu

Niža stopa poreza za određeni grad ili općinu	Koeficijent
15,00%	1,176471
17,00%	1,204819
17,50%	1,212121
18,00%	1,219512
20,00%	1,250000
21,00%	1,265823
21,30%	1,270648
21,40%	1,272265
21,50%	1,273885
21,60%	1,275510
21,80%	1,278772
22,00%	1,282051
23,00%	1,298701

Primjer – Preračun neto nagrade redovnom studentu u bruto iznos:

Redovnom studentu iz Zagreba (stopa poreza na dohodak 23%) želimo isplatiti neto nagradu za obavljenu praksu u iznosu 77,00 eura mjesečno. Koliki je bruto iznos nagrade?

Bruto nagrada studentu	= neto nagrada x koeficijent
	= 77,00 x 1,298701
	= 100,00 eura

5. Utjecaj nagrade isplaćene učenicima i studentima na praksi na osobni odbitak roditelja

5.1. Utjecaj nagrade isplaćene učenicima na praksi na osobni odbitak roditelja

Roditelj može za svoje dijete koristiti uvećani osobni odbitak ako dijete ostvari oporezive primitke, primitke na koje se ne plaća porez i druge primitke koji se u smislu Zakona o porezu na dohodak ne smatraju dohotkom, koji ne prelaze ukupno 3.600,00 eura⁷ godišnje.

Međutim, u primitke koji se računavaju u prag od 3.600,00 eura godišnje NE ulaze nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja i naknade učenicima za vrijeme dualnog obrazovanja. Navedeno proizlazi iz čl. 17. st. 2. toč. 12. Zakona o porezu na dohodak⁸.

Primjerice, učenik na praksi koji je tijekom cijele godine primio nagradu u ukupnom iznosu 4.000,00 eura, on će se i nadalje smatrati djetetom za kojeg roditelj može koristiti uvećani osobni odbitak iako je ostvario primitak po osnovu nagrade veći od 3.600,00 eura godišnje.

U prag od 3.600,00 eura godišnje ne računavaju se niti oporezive nagrade za vrijeme praktičnog rada i naukovanja (iznos nagrade veći od 300,00 eura mjesečno).⁹

5.2. Utjecaj nagrade isplaćene studentima na praksi na osobni odbitak roditelja

Kao što smo prethodno naveli, roditelj može za svoje dijete koristiti uvećani osobni odbitak ako dijete ostvari oporezive primitke,

⁷ Čl. 17. st. 1. Zakona o porezu na dohodak.

⁸ Iznimno, sukladno čl. 17. st. 2. Zakona o porezu na dohodak, pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove ne uzimaju se u obzir:

1. primici prema posebnim propisima po osnovi socijalnih potpora
2. doplatak za djecu
3. novčane potpore utvrđene u iznosu koji je zakonom kojim se uređuju roditeljske i roditeljske potpore propisan kao iznos ispod kojeg se ne može isplatiti novčana potpora
4. potpore za novorođenče, odnosno primitak za opremu novorođenog djeteta
5. obiteljske mirovine djece nakon smrti roditelja
6. primici koji po svojoj prirodi predstavljaju samo uzdržavanje od roditelja ili članova uže obitelji
7. darovanja od pravnih i fizičkih osoba za zdravstvene potrebe do visine stvarno nastalih izdataka za tu namjenu, prema članku 8. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona
8. naknada troškova prijevoza na posao i s posla mjesnim i međumjesnim javnim prijevozom i naknada troškova službenog putovanja do propisanih iznosa na koje se sukladno odredbama ovoga Zakona ne plaća porez na dohodak
9. odštete od osiguranja isplaćene zbog teške ozljede i priznate invalidnosti
10. stipendije, nagrade za izvrsnost učenika i studenata isplaćene iz proračuna i bespovratna sredstva koja se isplaćuju iz proračuna, fondova i programa Europske unije i drugih međunarodnih fondova i programa uređenih posebnim propisima i međunarodnim sporazumima, u svrhu obrazovanja i stručnog usavršavanja
11. potpore djetetu za školovanje do 15. godine života odnosno do završetka osnovnoškolskog obrazovanja, koje poslodavac isplaćuje djetetu umrlag radnika ili djetetu bivšeg radnika kod kojeg je nastupio potpuni gubitak radne sposobnosti, uz uvjet da bivši radnik ne ostvaruje primitke iz članka 21. ovoga Zakona i/ili
12. nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja i naknade učenicima za vrijeme dualnog obrazovanja i/ili
13. nacionalna naknada za starije osobe.“

⁹ Oporezive nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja ne računavaju se u prag za uzdržavane osobe jer prema čl. 17. st. 2. toč. 12. Zakona o porezu na dohodak, navedeno je da se ne računavaju „nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja“, dakle sve nagrade a ne samo nagrade do propisanog neoporezivog iznosa.

primitke na koje se ne plaća porez i druge primitke koji se u smislu Zakona o porezu na dohodak ne smatraju dohotkom, koji ne prelaze ukupno 3.600,00 eura godišnje. U te primitke računavaju se i nagrade isplaćene studentima na praksi (u bruto svoti tj. neto + porez na dohodak).

Primjerice, student je tijekom godine primio nagradu za obavljenu praksu u iznosu 4.000,00 eura bruto. Za navedenu godinu roditelj neće moći koristiti uvećani osobni odbitak za dijete jer je dijete ostvarilo primitke za tu godinu veće od 3.600,00 eura.

6. Porezna olakšica kod godišnje prijave porez na dobit i porez na dohodak za poduzetnike koji su imali učenike na naukovanju

Poduzetnik u čijim se pogonima ili radionicama izvodi praktična nastava i vježbe naukovanja za zanimanja u sustavu vezanih obrta može osnovicu za obračun poreza na dobit ili porez na dohodak (obrtnici „dohodaši“) umanjiti za iznos isplaćenih nagrada učenicima u vrijeme pohađanja praktične nastave i vježbi naukovanja.

Način korištenja navedene porezne olakšice pojašnjavamo u nastavku na primjeru obveznika poreza na dobit, a o izračunu ove porezne olakšice kod obveznika poreza na dohodak (obrtnika „dohodaša“) možete vidjeti u članku „Konačan obračun poslovanja obrtnika i slobodnih zanimanja i podnošenje porezne prijave za 2024. godinu“ koji objavljen u RiPup-u br. 1/2025.

Kod obveznik plaćanja poreza na dobit, porezna olakšica za naukovanje za obrtnička zanimanja može se ostvariti, sukladno čl. 6. Zakona o državnim potporama za obrazovanje i izobrazbu, po sljedećim osnovama:

- 1) Poduzetnik u čijim se pogonima ili radionicama izvodi naukovanje za obrtnička zanimanja može osnovicu za obračun poreza na dobit umanjiti za iznos isplaćenih nagrada naučnicima u vrijeme naukovanja. *Primjerice, ako je poduzetnik isplatio tijekom 2025. godine nagradu naučniku u iznosu 1.000,00 eura, onda se za taj iznos može umanjiti porezna osnovica.*
- 2) Poduzetnik kod kojega su na naukovanju jedan do tri naučnika može umanjiti za 5% poreznu osnovicu za iznos dobiti koja je iskazana na rednom broju 3. Obrasca PD (dobit prije uvećanja i umanjenja porezne osnovice). *Primjerice, ako poduzetnik ima dva naučnika, a na rednom broju 3. Obrasca PD ima iskazanu dobit u iznosu 30.000,00 eura, porezna osnovica može se umanjiti za 1.500,00 eura (30.000,00 x 5%).* Poduzetnik kod kojega su na naukovanju više od tri naučnika može postotak umanjenja porezne osnovice povećati za jedan postotni bod po svakom naučniku, a najviše do 15% porezne osnovice. *Primjerice, ako poduzetnik ima na naukovanju četiri naučnika poreznu osnovicu može umanjiti za 6%, ako ima pet naučnika poreznu osnovicu može umanjiti za 7% itd. do najviše 15% porezne osnovice.* Međutim, iznos umanjenja osnovice poreza na dobit po osnovi ove porezne olakšice, ne može biti veći od godišnjeg neoporezivog iznosa nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja po svakom naučniku na naukovanju. S obzirom da je neoporeziva nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja propisana u iznosu 300,00 eura mjesečno, to znači da godišnji neoporezivi iznos je 3.600,00 eura. Dakle, iznos smanjenja porezne osnovice ne može biti veći od 3.600,00 eura po naučniku. Ako je ostvaren gubitak tj. poduzetnik ima

